

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2023

KH 10.10.2023 § 151
173/02.05.01.01/2023

Valtiovarainministeriö on lähettänyt 27.9.2023 kunnille kirjeen kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisesta vuonna 2023.

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisinä vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämislle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämislle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyyn talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävällässä olevien menojen lisäystä. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.
2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnantalouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velanhoitokustannuksiin, alijäämän kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2023 tilannetta. Perusteluissa tulee erityisesti tuoda esille ne toimenpiteet, joita kunta

on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousongelmien parantamiseksi.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Vuoden 2023 hakemukset tulee toimittaa 17.10.2023 mennessä.

Hyrnsalmen kunnan talousarvio vuodelle 2023 on 998 078 euroa ylijäämäinen, ja tulosenuste on hieman talousarviota parempi. Kunnalla on taseessa ylijäämää n. 3,2 miljoonaa euroa ja koko konsernilla n. 0,9 miljoonaa euroa. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntämisen edellytykset eivät täyty.

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja; p. 044 7104400; heimo.keranen@hyrynsalmi.fi.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus päättää, että Hyrynsalmen kunta ei hae harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2023.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi esityksen.